

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-30>

Копанський Юрій, аспірант кафедри ТІМ НАОМА, Київ, Україна
(науковий керівник: доктор мистецтвознавства, професор кафедри ТІМ
НАОМА М. Селівачов)

СИМВОЛІЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ БІБЛІЙНИХ МОТИВІВ У СУЧАСНОМУ ВІТРАЖНОМУ МИСТЕЦТВІ: АНАЛІЗ ТВОРУ ЮРІЯ КОПАНСЬКОГО «ПІСНЯ ПІСЕНЬ» В КОНТЕКСТІ ТРАДИЦІЙ СИМВОЛІЗМУ ТА МОДЕРНУ

Ключові слова: вітражне мистецтво, техніка тіффані, Юрій Копанський, сакральне мистецтво, біблійні мотиви, символізм, віденський модерн, сецесія, сучасне мистецтво.

Yurii Kopanskyi, PhD student, NAFAA (academic mentor: M.Selivachov,
Doctor of Art History, professor NAFAA)

SYMBOLIC INTERPRETATION OF BIBLICAL MOTIFS IN MODERN STAINED GLASS ART: ANALYSIS OF YURI KOPANSKYI'S WORK "THE SONG OF SONGS" IN THE CONTEXT OF THE TRADITIONS OF SYMBOLISM AND MODERNISM

Abstract. The article explores the artistic and stylistic features of Yuriy Kopansky's stained glass composition "Song of Songs" (2013), executed in Tiffany technique. A comprehensive analysis of the work in the context of Symbolism and Vienna Secession traditions is conducted, revealing their influence on the modern interpretation of the biblical theme. Special attention is paid to the synthesis of Art Nouveau technical innovations and artistic solutions with the symbolic language of sacred art. The relationship between the aesthetics of representatives of the Viennese Secession and modern approaches to the creation of stained glass windows is studied.

Key words: stained glass art, Tiffany technique, Yurii Kopanskyi, sacred art, biblical motifs, symbolism, Vienna Secession, Art Nouveau, contemporary art.

Вітраж «Пісня пісень» Юрія Копанського представляє собою монументальну композицію, що складається з шести взаємопов'язаних панелей. Твір розкриває глибокий символічний зміст старозавітної Пісні пісень через призму сучасного мистецького бачення. Використання техніки

тіффані дозволило художнику досягти пластичності форм і витонченості ліній, що наближає твір до естетики модерну. Центральні панелі зображують стилізовані фігури закоханих, оточені орнаментальним обрамленням з рослинних мотивів. Нижні панелі розкривають тему райського саду через складне переплетення квіткових форм і геометричних елементів.

Колористичне рішення вітражу базується на складній системі кольорових співвідношень. Домінуючими є теплі золотисті й червоні тони, що символізують божественну любов і духовність. Вони контрастують з холодними зеленими й синіми відтінками, які створюють відчуття містичної глибини. Особливу роль відіграють пурпурові акценти, що традиційно асоціюються з царственістю і символізують містичне єднання божественного та людського. Художник використовує різні типи скла – від прозорого до опалового, створюючи складну гру світла й тіні, що досягається через майстерне поєднання різних за фактурою та прозорістю фрагментів.

Символічна структура твору розкривається через складну систему візуальних метафор. Центральні образи закоханих трактуються одночасно як конкретні персонажі біблійного тексту і як узагальнені символи духовного єднання. Рослинні мотиви, що оточують фігури, відсилають до образності Саду пісень, інтерпретованого в містичній традиції як символ душі. Особливу увагу привертає трактування просторових співвідношень. Художник створює багатопланову композицію, де кожен план несе власне символічне навантаження. Передній план з його насиченими кольорами й чіткими формами символізує земний світ, тоді як дальні плани, вирішені в більш прозорих та світлих тонах, натякають на присутність божественного.

У творі чітко прослідковується вплив естетики символізму, що проявляється у прагненні передати духовні сутності через матеріальні форми. Подібно до робіт Гюстава Моро та Оділона Редона, Копанський створює складну систему візуальних метафор, де кожен елемент має множинні значення. Зв'язок з віденським модерном особливо помітний у декоративному трактуванні форм. Художник використовує характерну для Гюстава Клімта та Коломана Мозера техніку «мозаїчного» компоновання площини, де орнаментальні елементи створюють складний візерунок, що одночасно є і декоративним, і смислоутворюючим. Художник переосмислює канонічні форми релігійного мистецтва, створюючи актуальне висловлювання, що резонує з духовними пошуками сучасності. Особливо важливим є його підхід до роботи зі світлом, яке стає активним компонентом художнього образу.

Вітраж “Пісня пісень” Юрія Копанського є прекрасним прикладом, як сучасне мистецтво може оновити давні теми, надаючи їм актуальності через особисту та духовну перспективу. Копанський об'єднує багатство кольорів і символів для створення образу, що запрошує до роздумів про сутність любові, духовного єднання та краси людських взаємин.